

ΥΠΑΤΙΑ Η ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Συνέχεια και τέλος' ἴδε σελ. 337.

Μεταβαίνοντες ἤδη ἀπὸ τοῦ ἰδιωτικοῦ εἰς τὸν δημόσιον, οὕτως εἰπεῖν, καὶ διδασκαλικὸν βίον τῆς Ὑπατίας, ἐν πρώτοις ἐπαναλαμβάνομεν ὅ,τι καὶ ἀνωτέρω εἵπομεν, ὅτι ἦτο νεοπλατωνικῆ. Ὑπερβάνει βεβαίως τὰ ὅρια τοῦ ἡμετέρου θέματος ἢ πλήρης ἐρευνα τοῦ νεοπλατωνικοῦ συστήματος καὶ διὰ τοῦτο ἀποφεύγομεν νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τοιαύτην μελέτην. Οἱ μαθηταὶ τῆς Ὑπατίας ἦσαν ἀπειράριθμοι «κατήγησασθαι πολλῶν ἐν τοῖς μαθήμασι» βεβαίως ὁ Φιλοστόργιος — ἡ διδασκαλία αὐτῆς, τὸ διδασκαλικὸν κατὰ Συνέσιον, ἦν ἐπικυωγὸς ἀσυνήθης ῥητορικῆς δυνάμεις καὶ ἀπαγγελία εὐαρεστος κατέθειλε τοὺς ἀκροωμένους· ἡ φωνὴ τῆς ἦν θεία, ὁ αὐτὸς δὲ Συνέσιος ἐθεώρει αὐδαίμονα τὸν χορὸν, τὸν ἀπολαύοντα τῆς θεσπεσίας αὐτῆς αὐδῆς», διότι, κατὰ τὸν Σουΐδαν, «ἐν τοῖς λόγοις ἦν ἐντρεχῆς καὶ διαλεκτικῆ». Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ «περιβαλλομένη τὸν φιλοσοφικὸν τρίβωνα ἢ γυνή, διὰ μέσου τοῦ ἄστεος ποιουμένη τὰς προόδους, ἐξηγεῖτο δημοσίᾳ τοῖς ἀκροᾶσθαι βουλομένοις ἢ τὸν Πλάτωνα ἢ τὸν Ἀριστοτέλην ἢ τὰ ἄλλου ὅτου δὴ τῶν φιλοσόφων». Φαντασθῶμεν τὴν φιλόσοφον ἐκείνην, περιβεβλημένην τὸν φιλοσοφικὸν τρίβωνα, διδάσκουσαν περὶ ὁμιλον νέων φιλοσοφούντων, ὠραίαν καὶ σεμνήν, ἀπκστραπτουσαν λαμπηδόνα ἐξωτερικοῦ καὶ ψυχικοῦ καλλοῦς, ῥητορικωτάτην καὶ εὐλαλον! Βεβαίως οὐδὲν ἄξιοθαυμαστότερον θεῆμα τοῦτου καὶ μᾶλλον εὐῆχον ἀκρόαμα — τοιοῦτον ὥστε εἶχον δικαίον οἱ «πανταχόθεν φιλοσοφεῖν βουλόμενοι», νὰ σπεύδωσι πρὸς αὐτήν, ὡς ἰστορεῖ

ὁ Φιλοστόργιος. Ἐν τῷ ἀμετρήτῳ ἀριθμῷ τῶν ἀκροατῶν τῆς Ὑπατίας ὁ πεφιλημένος αὐτῆς μαθητῆς Συνέσιος διέσωσεν ἐν ταῖς αὐτοῦ ἐπιστολαῖς τὰ ὀνόματα τινῶν μαθητῶν· τοιοῦτοί εἰσιν Εὐόπιος, ὁ τοῦ Συνεσίου ἀδελφός καὶ αὐ-

τὸν ἐν τῇ ἐπισκοπῇ διαδεξάμενος, Ἡσύχιος, Ὀλύμπιος καὶ Ἐρκυλιανός, οἳ ἐπιστέλλει ὁ Συνέσιος, Τρώϊλος ὁ σοφιστῆς καὶ διδάσκαλος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἱστορικοῦ Σωκράτους, Ἱεροκλῆς ὁ αὐτὴν τὴν Ὑπατίαν ἐν τῇ νεοπλατωνικῇ σχολῇ διαδεξάμενος καὶ εἰς ἄλλος. Διεκρίθη ὅμως πάντων ὁ Συνέσιος. Κατὰ εἰκοσι περίπου ἔτη νεώτερος τῆς Ὑπατίας, καὶ ἐθνικὸς ὢν τὸ πρῖν, ἐδιδάχθη παρ' αὐτῆς τὴν φιλοσοφίαν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ· κατόπιν δὲ τὸν χριστιανισμὸν ἀσπασάμενος ἐγένετο Πτολεμαῖδος ἐπίσκοπος.

H MONAXH
Εἰκὼν Χόμπεργ

Ἀλλὰ καίτοι ἀπέστη τῆς ἐλληνικῆς θρησκείας καὶ συνετάχθη θρησκείᾳ πολεμίῳ τῇ θρησκείᾳ καὶ ταῖς φιλοσοφικαῖς τάσεσι τῆς διδασκαλοῦ αὐτοῦ, οὐχ ἦτο οὐδέποτε ἐλύθη οὐδὲ κἂν ἐχαλαρώθη ὁ τῆς εἰλικρινοῦς φιλίας δεσμός, ὁ διδασκαλὸν καὶ μαθητὴν συνδέων. Ἐκ τῶν ἐκατὸν πενήτηκοντα πέντε ἐπιστολῶν τοῦ Συνεσίου ἐπτὰ ἐγράφησαν πρὸς αὐτήν· ἐκ τῆς ἀναγκώσεως δὲ αὐτῶν εἰκάζει τις τὸν ἀπεριόριστον σεβασμὸν καὶ τὴν μέχρι θανάτου τιμὴν τοῦ μαθητοῦ πρὸς τὴν φιλόσοφον. «Νῦν οὖν, γράφει περὶ αὐτῆς πρὸς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Εὐόπιον, νῦν οὖν ἐν ταῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις Αἴγυπτος τρέφει τὰς Ὑπατίας δεξαμένη γονάς»· ἀποκαλεῖ αὐτὴν μητέρα, ἀδελφὴν καὶ διδασκαλὸν σεβασμιωτάτην, εὐεργέτιδα, κυρίαν, πᾶν ὅ,τι τιμίον

ὥστε νὰ κατέλθῃ εἰς τοιαύτην σκευωρίαν, ἥτις ἀπεδίδετο αὐτῇ, νὰ παραπέσῃ δηλαδὴ καὶ κωλύσῃ τὸν Ὁρέστην τοῦ νὰ συνδιαλλαγῇ πρὸς τὸν Κυρίλλον· ἀλλ' ἐν τούτοις, σκοπίμως τούτο διαδοθέν, ἐπιστεύθη παρὰ τοῦ φανατικοῦ ὄχλου. Μὴ λησμονῶμεν προσέτι ὅτι ἡ Ὑπατία, ὡς μαθηματικὴ καὶ μουσικὴ, καθὰ ἀνωτέρω ἐρρήθη, ἐνομίζετο, ἀδίκως, καταγινομένη περὶ τὰς μαγικὰς τέχνας καὶ τὴν μαντικὴν, τοῦθ' ὅπερ ἦτο ψευδές. Οἱ μαθηματικοὶ κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἐθεωροῦντο ὑπὸ τῶν πολλῶν ὡς αἱ μάγισσαι κατὰ τὸν μεσαιῶνα. Καθὼς ταύτας οὕτω καὶ ἐκείνους ἤρκει μικρὰ τις ἀφορμὴ, παρεξήγησις πράξεώς τινος αὐτῶν, ὅπως τοὺς σύρῳσιν οἱ ὄχλοι εἰς θάνατον. Τὴν δυσμένειαν δὲ ταύτην τοῦ ὄχλου κατὰ τῶν μαθηματικῶν, ἦτοι μάγων, (malefici, mathematici, haruspices) συνεμερίζετο καὶ ἡ πολιτεία· καὶ διὰ τοῦτο αὐτοκράτορες τινες, εἴοι Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας καὶ Κωνσταντῖος ὁ υἱὸς αὐτοῦ, Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης, Βαλεντιανὸς, Θεοδόσιος Α' ἰδιαίτερας διατάξεις ἐξέδωκαν, δι' ὧν ἡ ἐσχάτη ποινὴ τοῦ θανάτου ἐπεβάλλετο τοῖς τοιοῦτοις, θανάτου ἢ ἐπὶ πυρᾶς ἢ διὰ βορας τῶν θηρίων.

Πάντα τ' ἀνωτέρω αἴτια συνέτεινον εἰς τὴν μοιραίαν καταστροφὴν. Ἡ Ὑπατία καὶ αὐτὴ δὲν διέφυγε τὸν οἰκτρὸν θάνατον· ἀφορμῆς δοθείσης, ἔλκεται ὑπὸ τοῦ φανατικοῦ ὄχλου, φονεύεται, διαμελίζεται καὶ κατακαίεται! Ἰδοὺ πῶς ἀφηγεῖται τὸ γεγονός ὁ Σωκράτης. «Κατὰ δὲ τῆς Ὑπατίας φθόνος ὀπλίσατο. Ἐπεὶ γὰρ συνετύγχανε συχνότερον τῷ Ὁρέστῃ, διαβολὴν τοῦτ' ἐκίνησε κατ' αὐτῆς παρὰ τῷ τῆς Ἐκκλησίας λαῷ, ὡς ἄρα εἶη αὕτη ἢ μὴ συχωροῦσα τὸν Ὁρέστην εἰς φιλίαν τῷ ἐπισκόπῳ συμβῆναι. Καὶ δὴ συμφωνήσαντες ἄνδρες τὸ φρόνημα ἐνθερμοὶ, ὧν ἠγεῖτο Πέτρος τις ἀναγιώστης, ἐπιτηροῦσι τὴν ἄνθρωπον, ἐπανιοῦσαν τὴν οἰκίαν ποθέν· καὶ ἐκ τοῦ δίφρου ἐκβαλόντες, ἐπὶ τὴν Ἐκκλησίαν, ἢ Καισαρίον ἐπώλυμον, συνέλκουσιν ἀποδύσαντές τε τὴν ἐσθῆτα ὀστράκοις ἀνεῖλον. Καὶ μεληδὸν διασπᾶσαντες, ἐπὶ τὸν καλούμενον Κινάρωνα τὰ μέλη συναρραντες, πυρὶ κατηνάλωσαν. Τούτο οὐ μικρὸν μῶμον Κυρίλλῳ καὶ τῇ Ἀλεξανδρέων ἐκκλησίᾳ εἰργάσατο. Ἀλλότριον γὰρ παντελῶς τῶν φρονούντων τὰ Χριστοῦ φόνου καὶ μάχαι καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια». Τὰ αὐτὰ περίπου ἀφηγεῖται καὶ Νικηφόρος ὁ Κάλλιστος.

Κατὰ τὴν μεγάλην λοιπὸν τεσσαρακοστὴν τοῦ Πάσχχα, ὡς βεβαίῳ ὁ Κάλλιστος, οἱ καλοὶ ἐκεῖνοι χριστιανοί, ἐν ἡμέραις δηλαδὴ ἀγίασμου τῆς ψυχῆς, ἐτέλεσαν φόνον. Ὁ δὲ Ἰωάννης Μαλάλας ἐν τῇ χρονογραφίᾳ του λέγει ὅτι «παρησίαν λαβόντες ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου οἱ Ἀλεξανδρεῖς ἔκαυσαν φρυγάνοις αὐθεντήσαντες Ὑπα-

τίαν, τὴν περιβόητον φιλόσοφον, περὶ ἧς μεγάλη ἐφέρετο ἦν δὲ παλαιὰ γυνή». Τὰ αὐτὰ βεβαίῳ οἱ καὶ ὁ ἱστορικὸς Φιλοστόργιος, καὶ ὁ Ἡσύχιος, λέγαν· διεσπᾶσθη παρὰ τῶν Ἀλεξανδρέων, καὶ τὸ σῶμα αὐτῆς ἐνυβρίσθη καθ' ὅλην τὴν πόλιν διεσπάρη. Τούτο πέπονθε διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν σοφίαν. . . ὡς μὲν τινες ὑπὸ Κυρίλλου, ὡς δὲ τινες διὰ τὸ ἔμφυτον τῶν Ἀλεξανδρέων θράσος». Καὶ ὁ Θεοφάνης μαρτυρεῖ ὅτι «βίαιῳ θανάτῳ τινὲς ἀνεῖλον τὴν φιλόσοφον Ὑπατίαν». Ὁ δὲ Σουίδας, ἐκτενέστερον ἀφηγούμενος τὴν μαιφονίαν, λέγει. «Ἡδὴ γοῦν ποτε συνέβη τὸν ἐπισκοποῦντα τὴν ἀντικειμένην αἵρεσιν Κύριλλον, παριόντα διὰ τοῦ οἴκου τῆς Ὑπατίας, ἰδεῖν πολλὸν ὄθισμὸν ὄντα πρὸ ταῖς θύραις ἐπιμῆξ ἀνδρῶν τε καὶ ἴππων· τῶν μὲν, προσιόντων, τῶν δὲ, ἀπιόντων. Ἐρωτήσαντα δὲ, ὅ τι εἶη τὸ πλῆθος, καὶ περὶ οὗ κατὰ τὴν οἰκίαν ὁ θόρυβος, ἀκούσαι παρὰ τῶν ἐπομένων, ὅτι προσαγορευοῖτο νῦν ἡ φιλόσοφος Ὑπατία, καὶ ἐκείνης εἶναι τὴν οἰκίαν. Μαθόντα δὲ οὕτω δηχθῆναι τὴν ψυχὴν, ὥστε φόνον αὐτῇ ταχέως ἐπιβουλεύσαι, πάντων φόνων ἀνοσιώτατον. Προελθούσῃ γὰρ κατὰ τὸ εἰωθὸς ἐπιθέμενοι πολλοὶ ἄθροοι θηριώδεις ἄνθρωποι, ὡς ἀληθῶς σκέτλιοι, οὔτε θεῶν ὄψιν εἰδότες, οὔτ' ἀνθρώπων νέμεσιν, ἀναίρουσι τὴν φιλόσοφον, ἄγος τοῦτο μέγιστον καὶ ὄνειδος προστριψάμενοι τῇ πατρίδι».

Τοιοῦτον λοιπὸν οἰκτρὸν θάνατον, τόσῳ ἀναξίον τοῦ βίου καὶ τῆς σοφίας αὐτῆς, καὶ τόσῳ ἀντίθετον πρὸς τὴν δόξαν, ἧς ζῶσα ἀπῆλαυσεν, ἔσχεν ἡ φιλόσοφος γυνή. Οἱ φανατικοὶ δὲ ἐκεῖνοι ὄχλοι δὲν ἠρκέστησαν νὰ φονεύσωσιν αὐτήν, ἀλλὰ καὶ τὴν κατέκοψαν μεληδὸν καὶ τὴν κατέκαυσαν· ἐπέβαλον δὲ ἄλλο ὅτι αὐτῇ τὴν ποινήν, ἣν ἀνεγνώριζον καὶ οἱ νόμοι ὡς δικαίαν κατὰ τῶν κακοποιῶν (maleficis) μαντεῶν καὶ εἰς μαγικὰς τέχνας ἀσχολουμένων. Παρὰ τοῦ Σουίδα περαιτέρω μανθάνομεν ὅτι ὁ Αὐτοκράτωρ δὲν ἐτιμώρησε τοὺς φονεῖς τῆς Ὑπατίας («ὁ βασιλεὺς ἠγανάκτησεν ἐπὶ τούτῳ, εἰμὴ Αἰδέσιος ἐδώροδοκῆθη, καὶ τῶν σφαγῶν ἀφείλετο τὴν ποινήν»). Ἡ ἐπιείκεια αὕτη τοῦ Θεοδοσίου πρὸς κακούργους ἀποδοτέα εἰς τὴν ἐκ φύσεως ἠπιότητα αὐτοῦ ἀφ' ἐνός· ἀφ' ἑτέρου ὅμως ἀναμνηστέον καὶ ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ Θεοδόσιος ὁ Β' ἦτο θερμὸς ὑπέρμαχος τῆς ὀρθοδόξου χριστιανικῆς πίστεως, ἀποστρεφόμενος τοὺς ἐθνικούς, καὶ ὡς τοιοῦτος δὲν ἦτο εἰνοϊκῶς διατεθειμένος ὑπὲρ τῆς Ὑπατίας.

Ἀπομένει ἤδη ἡ ἔρευνα τοῦ ζητήματος, ἂν, καὶ κατὰ πόσον εὐθύνεται ἐπὶ τῷ φόνῳ τῆς Ὑπατίας ὁ Ἐπίσκοπος Κύριλλος. Ὁ Κύριλλος, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα καὶ κατὰ τὰ φαινόμενα, δὲν εὐθύνεται μὲν ἀμέσως ἐπὶ τῷ κακούργηματι, ἀλλὰ δὲν δύναται ν' ἀπαλλαγῇ καὶ

ἐμμέσου εὐθύνης· ἄλλαις λέξεσιν ὁ Κύριλλος δὲν παρώρμησε μὲν ὡς φαίνεται τοὺς φανατικούς χριστιανούς εἰς τὸν φόνον τῆς Ὑπατίας, ἀλλ' οὐδὲ προὔλαβεν, οὐδὲ ἀνέστειλεν αὐτόν, καίτοι ἔχων ὅλην τὴν δύναμιν εἰς τοῦτο, οὐδὲ ἠγανάκτησεν ἐπ' αὐτῷ. Οἱ ἀρχαῖοι ἱστορικοὶ συγγραφεῖς δὲν ἀπαλλασσοῦσιν, ὡς εἶδομεν, τὸν Κύριλλον καὶ τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Ἀλεξανδρέων τῆς εὐθύνης. Ἐκ τῶν νεωτέρων τινὲς μὲν, ὧν ἠγεῖται ὁ Ἄγγλος Toland (Hypatia London, 1720), ἐπιρρίπτουσι πάντες τὴν περὶ τοῦ φόνου εὐθύνην ἐπὶ τοῦ Κυρίλλου· ἄλλοι δέ, ἐπόμενοι τῇ γνώμῃ τοῦ Wernsdorf (Dissertationes IV de Hypatia, philosopha Alexandrina Witemb. 1747) ἐπιζητοῦσι νὰ ἀπαλλάξωσιν αὐτὸν τῆς εὐθύνης. Κατὰ τοὺς δευτέρους τούτους αἰτίαι τῶν κακῶν καὶ τῆς στάσεως καὶ τῆς πρὸς τὸν Κύριλλον ἐριδος ἦν μόνος ὁ Ὁρέστης. Ἄλλ' ἤδη εἶδομεν ὅτι ὁ Σωκράτης ἐπιρρίπτει κατὰ μέγα μέρος τὴν εὐθύνην τῶν γεγονότων τῶν πρώτων ἐτῶν τῆς πατριαρχείας τοῦ Κυρίλλου ἐπ' αὐτοῦ τούτου. Τὰ προηγηθέντα ἄλλως τοῦ φόνου τῆς Ὑπατίας γεγονότα, ἡ ἄσπονδος ἔρις τοῦ Ἐπαρχοῦ Ὁρέστου πρὸς τὸν Κύριλλον, ἡ τοῦ μοναχοῦ Ἀρμωνίου κατὰ τοῦ Ὁρέστου ἐπίθεσις, ὃν ὁ Κύριλλος δὲν ἐδίστασε νὰ ἀναγορεύσῃ *θαυμάσιον*, ἡ φιλία ἡ συνδέουσα εἰλικρινῶς τὸν Ὁρέστην πρὸς τὴν Ὑπατίαν — ταῦτα πάντα, γεγονότα συνεχῆ καὶ ἀλληλένδετα καὶ ἀλληλεξηγούμενα, ἂν καὶ δὲν βεβαιούσιν ὅτι ὁ Κύριλλος παρώρμησε ῥητῶς τοὺς φονεῖς τῆς φιλοσόφου καὶ ὠπλισε τὴν φονικὴν αὐτῶν χεῖρα, ἀρκοῦσιν ὅμως νὰ βεβαιώσωσιν ὅτι ὁ Κύριλλος δὲν ἠγανάκτησεν ἐπὶ τῷ φόνῳ αὐτῆς, καὶ ὅτι, καίτοι ἠδύνατο, δὲν ἀπέτρεψεν αὐτόν, ὡς ὄφειλεν.

Ἡ Ὑπατία ἐφονεύθη ὑπὸ τῶν χριστιανῶν, πεσοῦσα θῦμα τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ψευδῶν καὶ

φανατικῶν ὁπαδῶν τοῦ Εὐαγγελίου. Καὶ δὲν εἶνε δυστυχῶς τοῦτο τὴ μόνον παράδειγμα ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἱστορίᾳ φονικῆς ἐπιθέσεως τῶν χριστιανῶν κατὰ τῶν ἀλλοδόξων. Ἐνῶ ἡ πρώτη περίοδος τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας εἶνε καὶ διὰ τοῦτο ἐνδοξος, διὰ τὴν ἀνοχὴν δηλαδὴ, καὶ ἀγάπην, καὶ ἀνεξίθρησκίαν τῶν πρώτων τοῦ Εὐαγγελίου ὁπαδῶν, κατὰ τὴν δευτέραν περίοδον τινὲς χριστιανοί, ἀφοῦ ἔτυχον τῆς προστασίας τῶν αὐτοκρατόρων, μετετραπήσαν ἀπὸ διωκομένων εἰς διώκτας, καὶ τὴν ἄδικον ἐπίθεσιν, ἣν ἀπέδιδον εἰς τοὺς πρώτους διώκτας οἱ ἀπολογηταὶ διαμαρτυρόμενοι, νῦν, μεταστραφέντων τῶν ὄρων, ἀποδίδουσι οἱ ἐθνικοὶ καὶ ἑτερόδοξοι τοῖς ὀρθοδόξοις χριστιανοῖς· ὁ φόνος τῆς φιλοσόφου Ὑπατίας εἶνε ὁμολογουμένως μία μεγάλη κηλὶς εἰς τὴν λαμπρὰν ἄλλως καὶ ἐνδοξὸν ἱστορίαν τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας.

Τοιαῦτα τὰ κατὰ τὸν βίον, τὰ ἔργα καὶ τὸν ἐπὶ ὄψον θάνατον τῆς φιλοσόφου. Πιστὴ ἱερεία τῆς Παλλάδος ἡ Ὑπατία, τέμνα τοῦ βίου αὐτῆς ἔθετο τὴν διδασκαλίαν τῆς Σοφίας καὶ Ἀρετῆς· ἡ, τε παιδεῖα καὶ τὸ ἠθικὸν ἀξίωμα αὐτῆς κατέκτησαν τὸν θαυμασμόν τῶν αἰῶνων. Τὴν Ὑπατίαν δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν τὸν κύκνον τῆς ἐθνικῆς θρησκείας, ἡ δὲ φιλοσοφία καὶ ἀπὸ τῆς νεοπλατωνικῆς ἔδρας διδασκαλία αὐτῆς ὑπῆρξε τὸ τελευταῖον κύκνειον ἄσμα τῆς ἐθνικῆς φιλοσοφίας. Μετ' αὐτῆς πᾶναι καὶ ἡ ἐνδοξος ἐκείνη σειρά τῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων, ὧν τὰ φιλοσοφικὰ τεμὲνα ἔπαυσαν ἀντηχοῦντα τῆς ἐθνικῆς σοφίας τὰ διδάγματα· νέον δὲ φιλοσοφικὸν τέμενος ἀνυφοῦται ἐπὶ τῶν μεγαλοπρεπῶν ἐκείνων ἐρείπιων, τὸ χριστιανικόν, τὸ ὁποῖον οὐχ ἤττον δὲν ἀπηξίωσε νὰ δεχθῆ καὶ λίθους τινὰς ἀπ' αὐτῶν.

ΣΠΥΡ. Κ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΣ.

ΣΕ ΜΙΑ ΟΡΦΑΝΗ

Στεφάνη Μαρτζώκη

Συχνὰ ὡς τὰ χεῖλη σου τὰ δυὸ ἀνεβαίνει
Σὰν κἀτὶ ἀπόκρυφον, κ' ὅλην ἐντροπὴν
Στέκεσαι κόκκινη καὶ δειλιασμένη
Χωρὶς τὸ στόμα σου λόγο νὰ πῆ.

Εἶναι μυστήριον γλυκὸ κρυμμένο
Μέσα 'ς τὰ στήθια σου τὰ φλογερά
Καὶ θέλει ἐλευθεροῦ, τὸ σκλαδωμένο
Νὰ τρεῖξῃ τὸ ἄπειρο, μὲ δυὸ φτερά :

"Ἡ μὴ τὴ σκέψῃ σου τὴ φαρμακῶναι
Φόβος παιδιάστικος, κ' ἔτσι δειλιῖ,
"Ὅταν μιὰ ῥωτίησ' 'ς τὰ χεῖλια σῶνῃ,
Γενεσθαι κόκκινη καὶ ἄντροπαλὴ ;

Τοῦ κάκου, κόρη μου, μιὰ τέτοια ἔννοια
Τὸ νοῦ σου ἀδιάκοπα νὰ τυραννῆ,
Κορῶνα ἀτίμητη μαλαγματένια,
Θὰ πλέξῃ ὁ ἔρωτας γιὰ σὲ ὄρφανί.

Μ' ἀρέσει κόκκινο νᾶχρῃς τὸ χρῶμα
Καὶ θάρος ἀμετρο μέσ' 'ς τὴν ψυχὴν,
Νὰ λὲς περιφάνη, μ' αὐτὸ τὸ στόμα
«Δὲν εἶμαι ἔρημη, καὶ μοναχὴ!»

Δ. Ι. ΜΑΡΓΑΡΗΣ